

snaga vjetrova, po mišljenju suda, ne predstavlja višu silu, jer nema one elemente koji se za taj pojam traže. Sud je stekao uvjerenje da je šteta na teretu nastala radi toga što su sanduci lijekova bili složeni uz teške sanduke drugog tereta, bez dovoljnog osiguranja, i što skladište br.4 nije bilo dovoljno zaštićeno od prodora vode.

Sud je odbio i prigovor osiguratelja.

Osiguratelji, naime, navode da u ovom slučaju ne mogu doći do primjene propisa o ograničenju brodarove odgovornosti po jedinici tereta. /Prema Zakonu od 12.IV 1954. u Italiji brodar odgovara do 200.000 Lira po jedinici tereta./ Osiguratelj tvrdi da je šteta nastala grubom nepažnjom brodarovih ljudi. On smatra da brodar ne može ograničiti svoju odgovornost ako se radi o dolusu ili gruboj nepažnji. Sud je naprotiv zauzeo načelno stajalište, da brodar, bez obzira o kakvoj se krivnji njegovih ljudi radi, uvijek odgovara ograničeno, pa se nije ni upustao u ispitivanje stepena zapovjednikove krivnje.

/Dir.Mar.1962,II, str.280/

B.J.

KOMARSKI SUD, Hamburg

Presuda od 30.IV 1964.

Pravne predmnjeve u vezi s gubitkom ili s oštećenjem tereta - Iskrcavanje tereta od strane primaoca - Klausula u teretnici o primjeni Carriage of Goods by Sea Acta - Brodarova odgovornost za neprigovorene štete na teretu

Ukoliko primalac iz teretnice sâm izvrši iskrcaj tereta s broda, pa se tek nakon toga utvrdi oštećenje na teretu za koje nije bio uloženi pismeni prigovor u roku od tri dana, nastupa pravna predmnjeva da to oštećenje nije nastalo za vrijeme dok se je teret nalazio na čuvanju kod brodara.

Suglasno s propisom sadržanim u § 608, stavu 1, tački 5 njemačkog Trgovačkog zakona, brodar ne odgovara za štete nastale zbog koga djela ili propusta krcatelja, vlasnika robe ili njihovih agenata, odnosno predstavnika, a propis iz stava 2. citiranog zakonskog člana predviđja ukoliko nastane šteta, koja bi se prema okolnostima dotičnog slučaja mogla pripisati djelima ili propustima gore spomenutih osoba, da se ima predmnjevati da je šteta doista nastala iz tih uzroka.

Ukoliko u roku od tri dana od časa predaje tereta na obali ne bude podnesen pismeni prigovor zbog oštećenja ili manjka tereta, tada prema propisu iz § 611, stava 3 njemačkog

Trgovačkog zakona nastupa dvojaka pravna predmnjeva: a/ da je brodar predao teret u onom stanju kako je on opisan u teretnici, i b/ da se - u slučaju utvrđenja gubitka ili oštećenja robe - dotična šteta ima pripisati okolnostima za čije posljedice brodar ne odgovara. Primjenu propisa iz § 611, stava 3 Trgovačkog zakona ne isključuje činjenica da je u teretnicu bila unesena klauzula o primjeni odredaba Carriage of Goods by Sea Acta. Kako je ova klauzula unesena u teretnicu u interesu samog broдача, to se baš zbog toga ne može braniti stajalište da bi primjena propisa sadržanog u § 611, stavu 2. Trgovačkog zakona, koji propis je za broдача i njegov pravni odnos spram njemačkih korisnika prijevoza još i povoljniji, smjela biti isključena.

Medjutim, i u slučaju kad bi se odredba iz čl.III, tačke 6 Carriage of Goods by Sea Acta smatrala isključivo primjenjivom, i tada bi primalac tereta sam snosio svu štetu, jer se čas "of the removal of the goods into the custody" primaoca, ili "of the delivery by the carrier of the goods", na koji se predmnjeva predviđena u čl.III, tački 6 i odnosi, ne može - u slučaju iskrcavanja tereta od samoga primaoca - smatrati završetkom, već nasuprot tome početkom iskrcajnih operacija.

Predmnjeva sadržana u čl.III, tački 6, koja dolazi do primjene zbog činjenice da u odredjenom roku nije bio uložen pismeni prigovor, samo opravdava dokaz p r i m a f a c i e da je teret, u času kad je primalac pristupio njegovom iskrcavanju, bio u onom stanju kako je opisano u teretnici.

Uostalom, ne postoji r a t i o l e g i s koji bi smjerao na to da broдача učini odgovornim za štete na teretu, koje bi učinio ili izazvao primalac prigodom od njega samoga izvršenom iskrcavanju tereta.

/JTI, 1965, str.387/

E.D.

ZEMALJSKI SUD, Hamburg

Presuda od 17.VII 1964.

Prijevoz stvari morem - Računanje stojnica kad postoji klauzula o suboti po podne - Primjena prava

Tužitelj - brodar sklopio je 2.XII 1963. ugovor o prijevozu tereta željeznih otpadaka. U prijevoznom ugovoru odredjeno je trajanje stojnica kod iskrcaja tereta u Danskoj na dva vremenski pogodna/dana. Osim toga ugovor je sadržavao radna